

НАЗВА КУРСУ

Вища математика. Частина 2. Функції багатьох змінних. Інтегральнечислення.

Диференціальні рівняння

Functions of many variables. Integral calculus. Differential equations

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>18 Виробництво та технології</i>
Спеціальність	<i>186 Видавництво та поліграфія</i>
Освітня програма	<i>Технології друкованих і електронних видань</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>120/ 4 кредити ЕКТС 36 год - лекції, 18 год – практичні 66 год СРС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен, МКР, РР</i>
Розклад занять	<i>1 лекція (2 години) 1 раз на тиждень; 1 практичне заняття (2 години) 1 раз на 2 тижні На сайті університету, також сайті ВПІ</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<p>Лектор: Кушлик-Дивульська Ольга Іванівна, доцент кафедри математичної фізики та диференціальних рівнянь ФМФ, канд. фіз.-мат. наук, olgakushlyk64@gmail.com http://intellect.kmf.kpi.ua/profile/koi53 ORCID: http://orcid.org/0000-0002-4999-6641</p> <p>Практичні: Кушлик-Дивульська Ольга Іванівна, доцент кафедри математичної фізики та диференціальних рівнянь ФМФ, канд. фіз.-мат. наук, olgakushlyk64@gmail.com</p>
Розміщення курсу	<i>Сайт кафедри, інформаційні ресурси в бібліотеці</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Вища математика» дає можливість отримати грунтовну підготовку з математики для подальшого використання математичного апарату при розвязуванні практичних, прикладних та наукових завдань.

Силабус освітнього компонента «**Вища математика. Частина 2. Функції багатьох змінних. Інтегральне числення. Диференціальні рівняння**» складено відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів «Технології друкованих і електронних видань», яка розроблена з урахуванням Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 18 – Виробництво та технології, спеціальність 186 – Видавництво та поліграфія *спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія».*

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів інтегральної компетентності — здатності до логічного мислення, формування особистості студентів; розвиток їх інтелекту і здібностей; здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у новітніх технологіях та комп'ютерному дизайні матеріалів, використовувати методи математичного аналізу в інженерних розрахунках. Зокрема, формування *та закріплення у студентів наступних компетентностей:* (ЗК 1) Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; (ЗК 3) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Предмет навчальної дисципліни: вивчення освітнього компонента зосереджено на опануванні основних понять та тверджень математичного аналізу, зокрема, важливого розділу «Невизначений інтеграл», засвоєнні математичного апарату для подальшого використання як в математичному вивчені, так і для інженерних методів розрахунків при опануванні компонентів професійного спрямування.

Освітній компонент «**Функції багатьох змінних. Інтегральне числення. Диференціальні рівняння**» є одним з основних, що формують базову підготовку для вивчення навчальної дисципліни «Вища математика», зокрема, її розділу «Математичний аналіз», що сприяє формуванню математичної освіти майбутнього фахівця за освітньою програмою «Технології електронних і друкованих видань».

Програмні результати навчання, на формування та покращення яких спрямована дисципліна:

ПР Н01 Застосовувати теорії та методи математики, фізики, хімії, інженерних наук, економіки для розв'язання складних задач і практичних проблем видавництва і поліграфії;

ПРН 04 Організовувати свою діяльність для роботи автономно та в команді.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Викладається в другому семестрі першого року навчання, після вивчення освітнього компонента «Вища математика. Частина 1. Лінійна, векторна алгебра та аналітична геометрія. Диференціальне числення», на паралелі вивчається ЗО 11 Фізика, ЗО 14 Прикладна комп'ютерна графіка, ЗО 12 Фізико-хімічні основи поліграфії, що передує вивченю дисциплін ПО 04 Видавниче опрацювання інформації, ЗО 17 Теорія кольору.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. *Функції багатьох змінних:* Основні поняття, пов'язані з ФБЗ. Частинні похідні та диференціали. Застосування диференціального числення ФБЗ.

Розділ 2. *Невизначений інтеграл:* Основні методи інтегрування. Дробово-раціональні функції, їх інтегрування. Іrrаціональні та тригонометричні вирази, їх інтегрування.

Розділ 3. *Визначений інтеграл:* Визначений інтеграл, його обчислення. Невласні інтеграли 1-го та 2-го роду. Застосування визначеного інтеграла.

Розділ 4. *Звичайні диференціальні рівняння:* Диференціальні рівняння першого порядку, основні типи. Диференціальні рівняння вищих порядків. Системи звичайних диференціальних рівнянь.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література

1. Дубовик В.П. Вища математика: навч. посіб. / Дубовик В.П., Юрік І.І. – К.: А.С.К., 2005. – 648 с.

2. Герасимчук В. С. Вища математика. Повний курс у прикладах і задачах: У 3 ч.: Навч. посіб. / В. С. Герасимчук, Г. С. Васильченко, В. І. Кравцов. – К: Книги України ЛТД, 2010. –Ч. 2. –470 с.

3. Дубовик В.П. Вища математика. Збірник задач: навч. посіб. / Дубовик В.П., Юрік І.І. – К.: А.С.К., 2005. – 480 с.

4. Кушлик-Дивульська О. І. Методичні вказівки до виконання розрахункової роботи кредитного модуля «Інтегральне числення функції однієї змінної. Диференціальні рівняння» для напрямів підготовки 6.051501 «Видавничо-поліграфічна справа», 6.050503 «Машинобудування» для студентів Видавничо-поліграфічного інституту [Електронний ресурс] / НТУУ «КПІ»; Уклад. О. І. Кушлик-Дивульська. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,64 Мбайт). – Київ: НТУУ "КПІ", 2013. – 117с. – Назва з екрана. – Доступ <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2838>.

5. Кушлик-Дивульська О.І. Конспект лекцій кредитного модуля «Інтегральне числення функції однієї змінної. Диференціальні рівняння» (Вища математика-2) для напряму підготовки 6.051501 «Видавничо-поліграфічна справа» [Електронний ресурс] / НТУУ «КПІ» ; уклад. О. І. Кушлик-Дивульська. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,68 Мбайт). – Київ: НТУУ «КПІ», 2015.– 241с.– Назва з екрана.– Доступ: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/12700>.

6. Кулик Г.М. Вища математика: Інтегральне числення функції однієї змінної. Диференціальні рівняння [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів технічних спеціальностей / Г.М. Кулик, О.І. Кушлик-Дивульська, Н.В. Степаненко, Н.П. Ярема: НТУУ "КПІ". – Електронні текстові дані (1 файл: 5,04 Мбайт). – К.: НТУУ "КПІ". 2016.– 278 с. – Назва з екрана. – Доступ: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/16444>.

7. Кушлик-Дивульська О. І. Вища математика. Функції багатьох змінних. Інтегральне числення. Диференціальні рівняння. Збірник індивідуальних завдань [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: О. І. Кушлик-Дивульська, Н. В. Поліщук. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,03 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 78 с. – Назва з екрана. – Доступ: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/46598>.

Загальна кількість – 11 джерел

Додаткова література

- Стрижак Т.Г. Математичний аналіз: приклади і задачі: навч. посіб. / Стрижак Т.Г., Коновалова Н.Р. – К.: Либідь, 1995. – 240 с.
- Шкіль М.І. Математичний аналіз.Ч.2, К.: Вища школа, 2005. – 510 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

5.1. Дидактичні матеріали:

На лекційних заняттях – Лекція (електронний варіант), пояснення, мозковий штурм, проблемні завдання

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на інформаційні джерела)
1.	<p>Розділ 1. Функції багатьох змінних Лекція 1. Функції багатьох змінних</p> <p><u>Основні питання:</u> Основні поняття ФБЗ. Границя ФБЗ. Неперервність. Частинні приrostи та частинні похідні. Диференціал.</p> <p>[1], с. 284-293, 294-295.</p>
2.	<p>Лекція 2. Диференціальне числення ФБЗ</p> <p><u>Основні питання:</u> Скалярне поле, похідні за напрямком, градієнт. Частинні похідні та диференціали вищих порядків. Диференціювання складеної функції.</p>

	<p>Похідна неявно заданої функції. Дотична площа та нормаль до поверхні. Екстремум ФБЗ.</p> <p>[1], с. 296-308, 310-325.</p>
3.	<p><i>Розділ 2. Невизначений інтеграл</i></p> <p><i>Лекція 3. Первісна функція і невизначений інтеграл. Таблиця основних інтегралів</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Первісна функції, її властивості. Означення невизначеного інтеграла, його основні властивості. Таблиця основних інтегралів. Основні методи інтегрування: а) метод безпосереднього інтегрування та внесення під знак диференціала; б) метод заміни змінної.</p> <p>[1], с. 331-338.</p>
4.	<p><i>Лекція 4. Інтегрування частинами. Інтегрування виразів, які містять квадратний тричлен. Прості раціональні дроби</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Формула інтегрування частинами, основні випадки її використання. Інтегрування виразів, які містять квадратний тричлен. Інтегрування простих раціональних дробів.</p> <p>[1], с. 340, 352</p>
5.	<p><i>Лекція 5. Комплексні числа. Многочлени</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Основні поняття та означення. Геометричне зображення комплексного числа. Тригонометрична форма запису комплексного числа. Многочлени. Многочлен з дійсними коефіцієнтами.</p> <p>[1], с. 342-350.</p>
6.	<p><i>Лекція 6. Інтегрування дробово-раціональних функцій</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Раціональні дроби. Розклад правильних раціональних дробів на елементарні. Інтегрування дробово-раціональних функцій в залежності від коренів знаменника.</p> <p>[1], с. 350, 352-354.</p>
7.	<p><i>Лекція 7. Інтегрування ірраціональних функцій</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Інтеграли типу $\int R\left[x, \left(\frac{ax+b}{cx+d}\right)^{r_1}, \dots, \left(\frac{ax+b}{cx+d}\right)^{r_s}\right] dx$ та інтеграли типу $\int R(x, \sqrt{ax^2 + bx + c}) dx$. Підстановки Ейлера. Інтеграли від диференціального бінома. Підстановки Чебишова. Інтегрування деяких ірраціональних функцій за допомогою тригонометричних підстановок.</p> <p>[1], с. 355-357.</p>
8.	<p><i>Лекція 8. Інтегрування тригонометричних функцій</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Універсальна тригонометрична підстановка. Інтеграли типу $\int R(\sin x; \cos x) dx$. Інтеграли типу $\int \sin^m x \cos^n x dx$. Інтеграли типу $\int \sin \alpha x \cos \beta x dx, \int \sin \alpha x \sin \beta x dx, \int \cos \alpha x \cos \beta x dx$. Інтеграли типу:</p> <p>a) $\int \frac{\sin^m x}{\cos^n x} dx; \quad b) \int \frac{\cos^m x}{\sin^n x} dx$. Огляд основних методів інтегрування.</p> <p>[1], с.358-361.</p>
9.	<p><i>Розділ 3. Визначений інтеграл</i></p> <p><i>Лекція 9. Визначений інтеграл</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Означення визначеного інтеграла. Умови існування визначеного інтеграла. Основні властивості визначеного інтеграла. Інтеграл із змінною верхньою межею. Формула Ньютона-Лейбніца.</p> <p>[1], с. 365-378.</p>
10.	<p><i>Лекція 10. Обчислення визначеного інтеграла</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Визначений інтеграл як границя інтегральних сум. Заміна змінної у визначеному інтегралі. Формула інтегрування частинами у визначеному інтегралі. Наближене обчислення визначених інтегралів.</p> <p>[1], с.380-384, 394-400.</p>

11.	<p><i>Лекція 11. Невласні інтеграли на нескінченому проміжку</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Означення невласного інтеграла 1-го роду. Формули інтегрального числення. Ознаки збіжності інтегралів. [1], с. 385-390.</p>
12.	<p><i>Лекція 12. Невласні інтеграли від необмеженої функції</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Означення невласного інтеграла 2-го роду. Основні ознаки збіжності та властивості. Деякі особливі інтеграли (<i>Ейлера, Ейлера-Пуассона, Фруллані</i>). [1], с.391-394.</p>
13.	<p><i>Лекція 13. Геометричні застосування визначеного інтеграла</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Площа плоскої фігури. Об'єм тіла: обчислення об'єму тіла обертання; обчислення об'єму тіла за площею поперечного перерізу. Довжина дуги кривої. Площа поверхні обертання. [1], с. 401-409.</p> <p><i>CPC. Застосування визначеного інтеграла в різних науках</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Застосування визначеного інтеграла до розв'язання задач фізики: Задача про обчислення шляху; задача про силу тиску рідини; робота змінної сили. Статичні моменти, моменти інерції та координати центра мас: основні поняття та означення; обчислення маси, статичних моментів, координат центра мас та моментів інерції плоскої кривої; обчислення маси, статичних моментів, координат центра мас та моментів інерції плоскої фігури. Деякі застосування визначеного інтеграла в економічних науках. [1], с. 409, 411, за електронним ресурсом [4].</p>
14.	<p><i>Розділ 4. Звичайні диференціальні рівняння</i></p> <p><i>Лекція 14. Диференціальні рівняння 1-го порядку</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Основні поняття для диференціальних рівнянь 1-го порядку. Теорема Коші існування та єдності розв'язку задачі Коші. Диференціальні рівняння з відокремлюваними змінними. Однорідні диференціальні рівняння (права частина є однорідною функцією нульового виміру). [1], с. 421-431.</p>
15.	<p><i>Лекція 15. Деякі види диференціальних рівнянь 1-го порядку</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Лінійні неоднорідні диференціальні рівняння. Теорема про структуру загального розв'язку: метод Лагранжа (варіації довільної сталої); метод Бернуллі. Рівняння Бернуллі, його розв'язування. Рівняння в повних диференціалах. [1], с. 433-440.</p> <p><i>CPC. Рівняння Лагранжа і Клеро. Деякі застосування диференціальних рівнянь першого порядку.</i> [1], с. 441-444, 446-450.</p>
16.	<p><i>Лекція 16. Диференціальні рівняння вищих порядків</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Основні поняття та означення. Задача Коші.Інтегрування і пониження порядку диференціальних рівнянь з вищими похідними: диференціальні рівняння, які містять n-у похідну від шуканої функції і незалежну змінну; інтегрування диференціальних рівнянь, які не містять шуканої функції та $(k - 1)$-ї похідної; пониження порядку диференціальних рівнянь, які не містять незалежної змінної. [1], с. 451-458.</p>
17.	<p><i>Лекція 17. Лінійні однорідні диференціальні рівняння n-го та 2-го порядку</i></p> <p><u>Основні питання:</u> Необхідні і достатні умови лінійної незалежності n розв'язків лінійного однорідного рівняння n-го порядку. Побудова загального розв'язку лінійного однорідного диференціального рівняння n-го порядку. Лінійні диференціальні рівняння другого порядку зі сталими коефіцієнтами. Загальний та частинний розв'язки. [1], с. 460-465, с. 470-472, 478-480.</p>
18.	<p><i>Лекція 18. Лінійні неоднорідні диференціальні рівняння 2-го порядку із сталими коефіцієнтами. Системи звичайних диференціальних рівнянь</i></p>

	<p>Основні питання: Теорема про структуру загального розв'язку. Метод варіації довільних сталих (метод Лагранжа). Неоднорідні диференціальні рівняння другого порядку із сталими коефіцієнтами та із спеціальною правою частиною. Системи звичайних диференціальних рівнянь: Основні поняття та означення. Задача Коші; Загальний, частинний і особливий розв'язки.</p> <p>[1], с. 466-468, с. 473-475, 487-493.</p> <p>CPC. Розв'язування нормальних систем методом виключення.</p> <p>[1], с. 493.</p>
--	---

Практичні заняття

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань
1.	<p>Практичне заняття 1. Функція багатьох змінних, основні поняття. Диференціальне числення ФБЗ.</p> <p>Основні питання: Область визначення. Лінії та 2-го та 3-го порядків, їх побудова. Границя та неперервність функції. Частинні похідні першого порядку, поняття диференціала.</p> <p>[3], с. 197, № 11-13, № 22-28, с. 200, № 84-89, № 95, № 98; с. 202, № 129-138, с. 205, № 181-183, № 190-192.</p>
2.	<p>Практичне заняття 2. Застосування диференціального числення ФБЗ. Аналіз виконання РР «Функція багатьох змінних».</p> <p>Основні питання: Похідні та диференціали вищих порядків. Похідні складених функцій. Диференціювання неявно заданих функцій. Дотична площа та нормаль до поверхні. Похідна за напрямком та градієнт функції. Локальні екстремуми функції двох змінних. Найбільше та найменше значення функції. Підготовка до виконання частини 1 РР.</p> <p>[3], с. 207, № 205-214, с. 209, № 238-242, с. 210, № 250-252, № 268-270, с. 213, № 307-310, № 315-317, с. 214, № 335-339, с. 216, № 357-358, № 362-363, с. 217, № 381-382, с. 219, № 388-390, № 406-408.</p> <p>Аналіз, методичні вказівки щодо виконання частини 1 «Функція багатьох змінних» РР за електронним ресурсом [4].</p>
3.	<p>Практичне заняття 3. Невизначений інтеграл, деякі методи інтегрування.</p> <p>Основні питання: Таблиця основних інтегралів. Деякі методи інтегрування: а) метод безпосереднього інтегрування та внесення під знак диференціала; б) метод заміни змінної. Формула інтегрування частинами, основні випадки її.</p> <p>[3], с. 226-227, № 27-31, № 45-65, № 76-84, с. 229, № 123-125, № 133-134, № 136-140, № 152.</p>
4.	<p>Практичне заняття 4. Методи інтегрування невизначеного інтеграла.</p> <p>Основні питання: Інтегрування найпростіших виразів, які містять квадратний тричлен. Інтегрування раціональних функцій. Інтегрування простіших ірріональних виразів. Теорема Чебишова (інтегрування диференціальних біномів). Інтегрування деяких тригонометричних функцій.</p> <p>[3], с. 232, № 166-170, № 178-179, № 185, № 189-190, с. 232, № 193, № 196, № 206-207, 219-220, с. 233, № 243-245, № 252, № 257, с. 236-237, № 263-265, № 273-274, № 283-284, № 297-298, № 305-306, № 307, № 315-315.</p>
5.	<p>Практичне заняття 5. Повторення основних методів інтегрування. Аналіз виконання РР «Невизначений інтеграл». МКР 1 за розділами «Функції багатьох змінних», «Невизначений інтеграл».</p> <p>Основні питання: Аналіз основних методів інтегрування за лекцією 8 та [7], методичні вказівки щодо виконання частини «Невизначений інтеграл» РР за електронним ресурсом [4].</p>
6.	<p>Практичне заняття 6. Визначений інтеграл, його обчислення.</p>

	<p><u>Основні питання:</u> Формула Ньютона-Лейбніца. Заміна змінної у визначеному інтегралі (метод підстановки). Метод інтегрування частинами. Обчислення середнього значення функції.</p> <p>[3], с. 241, № 419-428, с. 242-243, № 445, № 449, № 452, № 457, № 470-472, с. 246, № 492-494.</p>
7.	<p><i>Практичне заняття 7.</i> Невласні інтеграли. Застосування визначеного інтеграла. МКР за темою «Визначений інтеграл, його застосування».</p> <p><u>Основні питання:</u> Невласні інтеграли з нескінченними межами інтегрування, невласні інтеграли від необмежених функцій, їх обчислення та дослідження збіжності. Обчислення площі плоскої фігури, довжини дуги кривої, об'єму тіла.</p> <p>[3], с. 248-250, № 511-512, № 519-520, № 533, № 538, № 544-546, № 565-568, с. 254-255, № 617-620, 635-636, № 647, № 650, с. 258-259, № 675, № 695, № 706, с. 261-262, № 724-725, № 750-751.</p>
8.	<p><i>Практичне заняття 8.</i> Аналіз МКР. Розв'язування диференціальних рівнянь першого порядку та деяких диференціальних рівняньвищих порядків.</p> <p><u>Основні питання:</u> Диференціальні рівняння першого порядку з відокремлюваними змінними. Однорідні диференціальні рівняння (права частина є однорідною функцією нульового виміру). Лінійні неоднорідні диференціальні рівняння (метод Бернуллі). Розв'язування диференціальних рівнянь другого порядку, які допускають пониження порядку.</p> <p>[3], с. 272, № 57-60, с. 274, № 86-87, с. 276, № 138-141, с. 281-282, № 205-206, № 212-213, № 222, № 227 № 237.</p>
9.	<p><i>Практичне заняття 9.</i> Розв'язування диференціальних рівнянь зі сталими коефіцієнтами. Системи лінійних диференціальних рівнянь зі сталими коефіцієнтами. МКР за темою «Звичайні диференціальні рівняння». Захист РР</p> <p><u>Основні питання:</u> Розв'язування лінійних однорідних диференціальних рівнянь другого порядку тавищих порядків зі сталими коефіцієнтами. Метод невизначених коефіцієнтів для лінійних неоднорідних диференціальних рівнянь другого порядку. Розв'язування систем лінійних диференціальних рівнянь зі сталими коефіцієнтами методом зведенням.</p> <p>[3], с. 286-287, № 270-289, № 290-291, № 310-312, с. 289-290, № 392-394, № 405-406.</p>

На практичних заняттях – Завдання до виконання (згідно до вказаного списку основної літератури).

5.2. Технічне забезпечення: Microsoft Office Word, будь яке програмне забезпечення для виконання графічного матеріалу (за бажанням студента)

Самостійна робота студента

Види самостійної роботи – опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до аудиторних занять, розв'язок задач, виконання розрахункової роботи (розвивається на дві частини відповідно до семестрових планових атестацій), підготовка до написання модульної контрольної роботи, підготовка до екзамену.

<i>№ з/п</i>	<i>Вид самостійної роботи</i>	<i>Кількість годин СРС</i>
1.	<p>Розділ 3. Визначений інтеграл</p> <p>Застосування визначеного інтеграла в різних науках</p> <p><u>Основні питання:</u> Застосування визначеного інтеграла до розв'язання задач фізики: Задача про обчислення шляху; задача про силу тиску рідини; робота змінної сили. Статичні моменти, моменти інерції та координати центра мас: основні поняття та означення; обчислення маси, статичних моментів, координат центра мас та моментів інерції плоскої кривої; обчислення маси, статичних моментів,</p>	4

	координат центра мас та моментів інерції плоскої фігури. Деякі застосування визначеного інтеграла в економічних науках. [1], с. 409, 411, за електронним ресурсом [2].	
2.	Розділ 4. Звичайні диференціальні рівняння Рівняння Лагранжа і Клеро. Деякі застосування диференціальних рівнянь першого порядку. [1], с. 441-444, 446-450, за електронним ресурсом [2].	4
3.	Приклади розв'язування нормальних систем методом виключення. [1], с. 493, за електронними ресурсами [3], [4].	2
4.	<i>Підготовка до МКР</i>	6
5.	<i>Підготовка та виконання РР</i>	20
6.	<i>Підготовка до екзамену</i>	30

Електронні ресурси

1. Кушлик-Дивульська О.І. Конспект лекцій кредитного модуля «Інтегральне числення функції однієї змінної. Диференціальні рівняння» (Вища математика-2) для напряму підготовки 6.051501 «Видавничо-поліграфічна справа» [Електронний ресурс] / НТУУ «КПІ» ; уклад. О. І. Кушлик-Дивульська. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,68 Мбайт). – Київ: НТУУ «КПІ», 2015.– 241с.– Назва з екрана.– Доступ: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/12700>.

2. Кулик Г.М. Вища математика: Інтегральне числення функції однієї змінної. Диференціальні рівняння [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів технічних спеціальностей / Г.М. Кулик, О.І. Кушлик-Дивульська, Н.В. Степаненко, Н.П. Ярема: НТУУ "КПІ". – Електронні текстові дані (1файл: 5,04 Мбайт). – К.: НТУУ "КПІ". 2016.– 278 с. – Назва з екрана. – Доступ: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/16444>.

3. Кушлик-Дивульська О. І. Методичні вказівки до виконання розрахункової роботи кредитного модуля «Інтегральне числення функції однієї змінної. Диференціальні рівняння» для напрямів підготовки 6.051501 «Видавничо-поліграфічна справа», 6.050503 «Машинобудування» для студентів Видавничо-поліграфічного інституту [Електронний ресурс] / НТУУ «КПІ»; Уклад. О. І. Кушлик-Дивульська. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,64 Мбайт). – Київ: НТУУ "КПІ", 2013. – 117с. – Назва з екрана. – Доступ <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2838>.

4. Кушлик-Дивульська О. І. Вища математика. Функції багатьох змінних. Інтегральне числення. Диференціальні рівняння. Збірник індивідуальних завдань [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: О. І. Кушлик-Дивульська, Н. В. Поліщук. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,03 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 78 с. – Назва з екрана. – Доступ: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/46598>.

Модульна контрольна робота

Метою контрольної роботи є закріплення та перевірка теоретичних знань із освітнього компонента, набуття студентами практичних навичок самостійного вирішення задач.

Модульна контрольна робота (МКР) виконується після вивчення частини матеріалу. Розбивається на 3 короткочасні контрольні роботи: МКР-1 за розділами «Функції багатьох змінних», «Невизначений інтеграл», МКР-2 за розділом «Визначений інтеграл, його застосування» та МКР-3 за розділом «Звичайні диференціальні рівняння» (можливо, у вигляді тесту на лекції). Кожен студент отримує індивідуальне завдання, відповідно до якого необхідно виконати завдання.

Розрахункова робота

Завдання РР отримують індивідуально, за варіантами, відповідно до електронного ресурсу [3] або [4].

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Академічна добродетель. Норми етичної поведінки. Дотримання положень «Кодексу честі КПІ ім. Ігоря Сікорського» (розділи 2 та 3), детальніше <https://kpi.ua/code>.

Відвідування занять

Відвідування лекцій, практичних занять та консультацій не оцінюється. Однак студентам рекомендується їх відвідувати, оскільки викладається теоретичний та практичний матеріал, розвиваються навички, необхідні для виконання практичних завдань та успішного написання МКР, виконання РР та самостійних робіт.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, що стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами («Положення про систему забезпечення якості вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», «Положення про організацію навчального процесу»).

Співпраця студентів у розв'язанні проблемних завдань дозволена, але відповіді кожний студент захищає самостійно. Взаємодія студентів під час іспиту категорично забороняється і будь-яка така діяльність буде вважатися порушенням академічної добродетності згідно принципів університету щодо академічної добродетності.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Поточний контроль: експрес-опитування, опитування за темою заняття, написання МКР, захист РР, СРС.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр (на 8 та 14 тижнях) з метою підвищення якості навчання студентів та моніторингу поточного стану виконання вимог силабусу.

Атестація студента проводиться за значенням поточного рейтингу студента на час атестації. Якщо значення не менше 50% від максимального можливого на час атестації, студента атестовано. В іншому випадку в атестаційній відомості виставляється «не атестовано». Також не атестується студент у разі невиконання або не захисту (не написання) хоча б однієї з частин РР, термін якої був до тижня проведення атестації, або також не написав на позитивну оцінку всі, заплановані на цей час, частини МКР.

Семестровий контроль: екзамен.

Рейтингова система оцінювання результатів навчання студентів (РСО)

1. Рейтинг студента з освітнього компонента складається з 100 балів, з них 60 балів складає стартова шкала. Стартовий рейтинг (протягом семестру) складається з балів, що студент отримує за:

- роботу на практичних заняттях (9 практичних занять, 3 відповіді при чисельності груп >15 осіб);
- виконання розрахункової роботи;
- три короткочасні контрольні роботи (МККР) по 30-35 хв. кожна.

2. Критерії нарахування балів:

2.1. Робота на практичних заняттях:

- активна творча – 2 бали;
- плідна робота – 1 бал;

2.2. Виконання розрахункової роботи:

- творча робота – 18 балів;
- роботу виконано з незначними недоліками – 11-13 балів;
- роботу виконано з певними недоліками – 6-10 балів;
- роботу не зараховано (завдання не виконано або є грубі помилки) – 0 балів.

2.3. Виконання МКР:

- бездоганна робота – 12 балів;
- є певні недоліки у виконанні роботи – 3-10 балів;

3. Умовою першої атестації є отримання не менше 10 балів та виконання всіх ККР (на час атестації). Умовою другої атестації – 20 балів, виконання всіх КР (на час атестації) та виконання розрахункової роботи.
4. Умовою допуску до екзамену є зарахування всіх КР, розрахункової роботи та стартовий рейтинг більше 35 балів.

5. Екзаменаційна робота (ваговий бал – 40) проводиться відповідно до навчального плану в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

На екзамені студенти виконують екзаменаційну контрольну роботу. Кожне завдання містить два теоретичних запитання і шість практичних. Перелік запитань теоретичного змісту та зразки практичних завдань наведено у додатку 2. Кожне запитання (завдання) оцінюється у п'ять балів за такими критеріями:

- «відмінно», повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації (повне, безпомилкове розв'язування завдання) – 38-40 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв'язування завдань з незначними неточностями) – 30-37 балів;
- «задовільно», неповна відповідь, неменше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 20-29 балів;
- «нездовільно», відповідь не відповідає умовам до «задовільно» – 0 балів.

6. Сума стартових балів та балів за екзаменаційну контрольну роботу переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з поданою нижче таблицею.

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами в умовах змішаної форми навчання (дистанційного навчання) під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному (студентам пересилаються, в основному, на електронну пошту, в створені чат-групи) матеріали лекцій та практичних занять).

Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (модульних контрольних) робіт, відбувається дистанційно в синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Написання МКР студентами забезпечене індивідуальними завданнями (можливо, із наданням правильних та неправильних відповідей), передбачає також обмеження в часі, що унеможливлює академічну недоброочесність.

Для виконання РР завдань пропонуються розгорнуті інструкції та чіткі вимоги щодо виконання індивідуальних завдань кожним студентом. Строго дедлайну виконання РР, згідно до умов проведення занять, може не бути, є кінцевий термін пересилання та захисту виконаної роботи.

Умови допуску до семестрового контролю: мінімально позитивна оцінка за МКР, зарахування розрахункової роботи, семестровий рейтинг не менше 36 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

1. Змішана форма навчання, умови правового режиму воєнного стану

В умовах змішаної форми навчання (дистанційного режиму) організація освітнього передбачено проведення видів занять у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Організація освітнього процесу здійснюється з

використанням технологій дистанційного навчання: система «Електронний кампус», ресурси платформи «Сікорський», сервіси для організації онлайн-конференцій та відеозв'язку (наприклад, «Zoom», «Google meet»), електронна пошта, месенджери (Telegram, Viber, google-документи).

В умовах правового воєнного стану немає строгих дедлайнів виконання РР та завдань самостійної роботи, їх кінцеві терміни можуть переноситись на останні заняття семестру (з обов'язковим виконанням та захистом).

2. Для студентів існує можливість зарахування (у вигляді додаткових балів до рейтингу) сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено

доцентом кафедри математичної фізики та диференціальних рівнянь ФМФ, канд. фіз.-мат. наук Кушлик-Дивульською Ольгою Іванівною

Ухвалено кафедрою математичної фізики та диференціальних рівнянь ФМФ (протокол № 8 від 23.05. 2024 р.)

Погоджено Методичною комісією ННВПІ (протокол № 5 від 24.06.2024 р.)